

Den store klimadugnaden

Nytt nasjonalmuseum blir ikke bare Norges største kulturbygg. Det er også med på den nasjonale dugnaden for å redde miljøet. Statsbygg setter klima i sentrum fordi bygg er en del av klimaløsningen.

Tekst: **Alexandra Klimek**

Fly, biler og fabrikker får med rette mye kritikk for forurensning som bidrar til å ødelegge kloden. Men viste du at boligen, kontoret og kjøpesenteret også er klimaverstinger? Bygg står for en tredel av all klimagassutslipp i verden. Bygge- og eiendomsbransjen har altså et skikkelig klimaproblem - men er også en stor del av løsningen.

KUTT, KUTT, KUTT!

Norge har forpliktet seg til 40 prosent utslippskutt innen 2030, og det målet kan bare oppnås ved å endre hvordan vi bygger. Statsbygg er en av landets største byggherrer og eiendomsforvaltere, og går nå i bresjen for å kutte klimagasser så det monner.

I tillegg til nytt nasjonalmuseum, skal også det nye sentret for livsvitenskap ved Universitetet i Oslo og Folkehelseinstituttet halvere klimagassutslippene sammenlignet med dagens praksis. Målet skal nås blant annet ved å bruke mer lokalprodusert og fornybar energi på eiendommene eller i området. Dette blir foregangsprosjekter for etter hvert å få til lignende klimakutt for alle statlige bygg.

265 000 BIFFER

Statsbygg ferdigstiller mellom 20 og 30 større byggeprosjekter hvert år. Vårt bidrag til klimadugnaden blir å kutte utslippene med minst 30 prosent for hvert nybygg framover. Det vil bety at alle høyskoler, tinghus, kulturhus, veistasjoner, ambassader og kontorbygg som bygges framover blir en del av klimaløsningen.

Dersom alle våre prosjekter som blir ferdigstilt i løpet av et vanlig år reduserer de totale utslippene med 30 prosent, ville resultatet av Statsbyggs nye miljøstrategi gi en utslippsgevinst på 1 100 tonn CO₂-ekvivalenter per år. Dette tilsvarer for eksempel utslipp fra:

- bilkjøring med 460 biler i ett år
- eller 7 000 kjøreturer fra Oslo til Trondheim og tilbake
- eller produksjon av 265 000 biffer.

DET NYTTER

Klimaendringer er vår største miljøutfordring, og byggenæringen kan bidra med mange tiltak som kan gjøre en stor forskjell. Statsbygg skal være en pådriver og rollemodell for resten av næringen og tar klimaansvar. Derfor setter Stats-

byggs miljøstrategi for de neste tre årene klima i sentrum. Den tar for seg hva statens byggherre og eiendomsforvalter kan bidra med for at Norge skal klare omstillingen til et lavutslippssamfunn innen 2030.

Spørsmålet er hvilke tiltak har størst effekt? Svaret er å se på miljøpåvirkningen gjennom hele livsløpet til bygget - fra det planlegges, bygges og tas i bruk. Vi regner rett og slett ut hvor mye klimagasser bygget vil slippe ut. Målet er å sørge for lavest mulig klimafotavtrykk gjennom hvordan det bygges og brukes.

LANGSIKTIGE AMBISJONER

På kort sikt skal altså statens bygg kutte utslippene med 30 prosent, men ambisjonene er høyere på lang sikt: Innen 2030 skal vi kunne levere bærekraftige nullutslippsbygg. Dette er bygninger med svært høye energiytelser. Energibehovet skal stort sett dekkes av fornybar energi produsert innomhus eller i nærheten. Vi sikter mot at klimanøytrale bygg, som også er godt rustet mot klimaendringene.

BÆREKRAFTIG

Et viktig mål er å oppnå bærekraftig ressursbruk og unngå materialer som inneholder helse- og miljøskadelige stoffer. De nye byggene skal utgjøre et positivt bidrag til stedet og fremme gode løsninger for energi og transport, klimatilpassning og biologisk mangfold.

Det hjelper lite å bygge et nullenergibygg midt i skogen med store parkeringsområder rundt seg og med dårlig kollektiv transport. Dette understreker hvor mye *lokaliseringen* har å si for de totale utslippene av klimagasser i forbindelse med bygg. Statsbygg skal gi gode råd slik at statlige virksomheter velger bærekraftig beliggenhet.

Det er ikke nok bare å velge smarte klimaløsninger for nye bygg. Statsbygg har ansvar for eksisterende bygninger på i alt 2,8 millioner kvadratmeter og forvalter ikke bare en stor bygningsmasse, men eier og forvalter også betydelige utomhusområder i form av parker, hager og utmark. Derfor er målet at klimagassutslippene fra Statsbyggs eiendommer skal reduseres med minimum 15 prosent. For å hente ut potensialet er det nødvendig å samarbeide med leietakere. Utomhusområdene skal forvaltes på en måte som ivaretar og fremmer det biologiske mangfoldet. Statsbyggs ambisjon er å ha en klimanøytral eiendomsportefølje i 2030 i tråd med klimaforliket.

EKSISTERENDE BYGG:

- Etablere sykkelparke- ringer og gode garderobe- fasiliteter
- Ladestasjoner for elbiler
- Begrense antall parke- ringsplasser
- Klimatilpassning skal til- legges vekt i drift, vedlike- holds- og oppgraderings- planer

BYGG- SEKTOREN STÅR FOR:

- Mer enn 40 % av ener- giforbruket
 - Mer enn 1/3 av klima- gassutslippet
 - Utvinning av mer enn halvparten av alle primær- materialer
 - Mer enn 1/3 av totalt avfall
- (Ref: snitt EU, fra «Road- map to a Resource Effici- ent Europe», 2011)

Det nye livsvitenskapsbygget på UiO skal være et foregangsprosjekt for miljøvennlige bygg. Klimagassutslippene skal halveres i forhold til dagens praksis ved blant annet riktig materialbruk på livsvitenskapsbygget.

